

ראשי עיריית חברון (למעלה), לחול ובית-לחם ושדה-הביטחון הירדני לשעבר בשיחות עם „העולם הזה“

„סאדאת מוכר אותנו!“

רק אוטונומיה לשטח. אדמות משוחררות הן בסיס לעם משוחרר. אין לוקחים אדי-מות ואומרים האדמה שלי, ואתם המשוחררים שלי.“

לאליאס פרייג' תנאי נוסף: „מדברים גם על ירושלים. לדעתי יש לחלק את העיר למזרח ומערב. בכל חלק תהיה עיריה נפרדת. אך המעברים יהיו פתוחים, והתנועה תהיה ללא הגבלה. ירושלים היא בירת הערבים והיהודים, לא ייתכן שהשיל-טון בה יהיה רק יהודי.“

בהסכמי קאמפ-דייוויד נקבע כי האור-טונומיה היא סידור זמני ל„תקופת מע-בר“ של חמש שנים. אחרי שלוש שנים ייפתח משא-ומתן על „המעמד הסופי של הגדה המערבית ועזה“. צויין כי בדיונים הללו ישתתפו „נציגים נבחרים של תר-שבי הגדה המערבית ועזה“, והבסיס ל-משא-ומתן הוא „הקביעות והעקרונות של ההלטה מועצת-הביטחון מיספר 242.“

האם אין אי-שיהיבבור בגדה רואים בזה צעד ראשון, פיתרון-ביניים למשך חמש שנים, לקראת התוצאה הסופית — מולדת לפלסטינים?

פאהד קוואסמה: „כל אחד מפרש את ההסכמים כמו שהוא רוצה. אפילו החת-לטה 242, שכל השנים היתה ברורה, הפ-סיקה להיות ברורה. כל אחד אומר מה

בשם העם שבחר בנו, ואנחנו נציגו לפני שילטונות ישראל!“

פאהד קוואסמה כבן 50, ראש העיר חבר-רון בת 70 אלף הנפשות, בן לאחת המיש-פחות הגדולות בעיר, החל בפעולת-פיתוח נרחבת מיום היבחרו. (לא די לו ב-24 שעות ביום. הוא היה צריך 26, אז אולי היה מספיק לעשות מה שהוא רוצה.“ אומר רים עליו תושבי חברון).

„האפשרות היחידה והברורה היא שאנח-נו נחליט על עתידנו. הגדרה עצמית! ראי-שי הערבים יישבו וידברו עם הנציגים של ממשלת ישראל.“

לעומתם, אנוור נוסייבה איננו רואה ברא-שי-הערבים את נציגי העם הפלסטיני. הוא מדגיש כי דעתו „לגמרי פרטית“, אך היא מייצגת את מדיניותו של אירגון-השיחרור הפלסטיני, אשׁף. „ראשי-הערבים נבחרו בשביל מים, חשמל ובתי-ספר. אף אחד לא בחר בהם להיות נושאי-הדגל הפו-ליטיים. יש רק ייצוג אחד — אשׁף. זה האירגון היחיד המייצג את העם הפלס-טיני, ומי שרוצה לשבת עם העם — שיישב עם ראשי האירגון.“ אומר הדיפ-לומט-לשעבר, שנחשב עד לא מכבר כאחד מעמודי-התווך של ההשפעה הירדנית ב-גדה.

„אוטונומיה

על האדמות“

ראשי-הערבים אינם מוכנים לשוחח על התנאים לאוטונומיה. הם מצפים לאפשרות היחידה שעליה „אפשר לדבר“. כל הארבעה מוצאים פיתרון אחד ויחיד: „יקום מר גבין ויכריז לפני הכנסת ולפני העולם כולו על החזרת האדמות לידי בע-ליהם החוקיים, הפלסטינים.“

מכאן ואילך אפשר יהיה להתחיל ולדבר. יש החושבים שהשיחות יהיו עם ראשי-הערבים, אחרים — עם אשׁף. אליאס פרייג', ראש עיריית בית-לחם: „אנחנו נחליט את מי לשלוח לשיחות.“

קוואסמה מעלה רעיון נוסף: „תורה ל-ז'נבה, להושיב שם את כל הצדדים הנוג-עיי-בדבר — סוריה, לבנון, ירדן, מצריים, פלסטין וישראל. כולם יישבו תחת דגל האומות-המאוחדות, יישבו וידברו. כל אחד בשם עצמו, ולא ייצאו עד אשר יסיימו ויגיעו להחלטה.“

ההכרזה הכימעט-שווה לכל תושבי הגדה היא: „אין אוטונומיה לעם, יכולה להיות

לם לא ציפו לכך שיקום רכיוז כי הוא „משחרר את האדמה“.

שלושה מראשי הערים הגדולות בגדה המערבית, ואחד ממנהיגי העבר, שעדיין מצפים ממנו בעתיד. פאהד קוואסמה, ראש עיריית חברון, אחמד חסן מלחם, ראש מו-עצת הלחול, אליאס פרייג', ראש העיר בית-לחם, ואנוור נוסייבה.

„בסוף יקאו

את זה!“

ארבעתם, קביעה ברורה וחד-מש-מעית: „אנחנו לא משתפים פעולה! לא מקבלים את מושג האוטונומיה. לא יחד-ליטו בשבילנו, לא יגידו לנו מה עתידנו. נכון, אפשר יהיה להכריח אותנו. אבל אנחנו לא באים, לא מדברים ולא שומי-עים!“

חסן מלחם מחלחול, הקרוי בפי איר-גוני-הצעירים „זאן-פול סארטר של פלס-טין“, מתאר את המצב כך: „זה כמו להגיש לבריאדם ארוחה כשזה לא טעים לו, והוא לא רוצה את זה. לא יכולים להכריח אותו לרצות את האוכל. אפשר להכריח אותו לאכול, אם יפתחו לו את הפה בכוח ויכניסו לו כף אחרי כף. הוא יגמור את הצלחת, אבל בסוף הוא יירק את זה או יקאו את זה, ואז זה יהיה מר, מר מאד.“

ראשי הערים בגדה רואים עצמם נציגי העם הפלסטיני. הם נבחרו בבחירות האח-רונות, לפני שלוש שנים, ולדעתם הבחי-רות משקפות את דעת העם עד אשר יאמר העם אחרת.

חסן מלחם, כבן 45, נאה מאד, שערו בהיר, עיניו כחולות, עורו שזוף (מתאים לו יותר להיות סנאטור אמריקאי, אומי-רים עליו), דובר אנגלית רהוטה, אינו מעלה את טון-הדיבור גם כשהוא כועס. בחלחול 7000 תושבים.

„ממשלת ישראל אינה שומעת את העם. אינה שומעת את מנהיגי העם. מחפשים משתפי-פעולה, שיגידו להם מהם שהם רוי-צים לשמוע. את אלה אנחנו לא נקבל! אנחנו מבקשים זכות שיש לכל בן-אדם בעולם המודרני. אנחנו מבקשים לדבר! כן, פשוט לדבר!“

כשבאו אלי שלושה ראשי-ערים, אחרי העוצר, הם עוד היו במדרגות כשהמושל התקשר ואמר לי לשלוח אותם. למה? למה אסור לנו לדבר? אנחנו מדברים

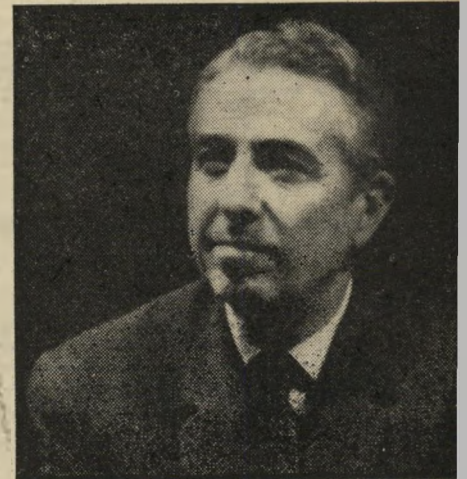
א תם הישראלים פוחדים מהפלס-טינים ומאשׁף. צריך לעמוד מול הפחד! ככל שהזמן עובר, הדבר נראה גדול יותר ומפחיד יותר. העם שלכם חייב לנסות ולראות מה זה בדיוק. תנסו! אנח-נו יודעים שאתם מפחדים מפני התפו-ר צעות, אבל תנסו, תראו! אין דרך אחרת למיזרח התיכון! אומר אנוור אל-נוסיי-בה, מי שהיה שר-ביטחון בממשלת ירדן, כיום איש-עסקים המתגורר בירושלים המיזרחית.

בגדה המערבית שורר שקט מתוח. ההת-מרמרות גדולה משהיתה בשלושים השנים האחרונות. הפיתרון ניתן — אוטונומיה, והפיתרון הזה מבוסס מכלי-כולל.

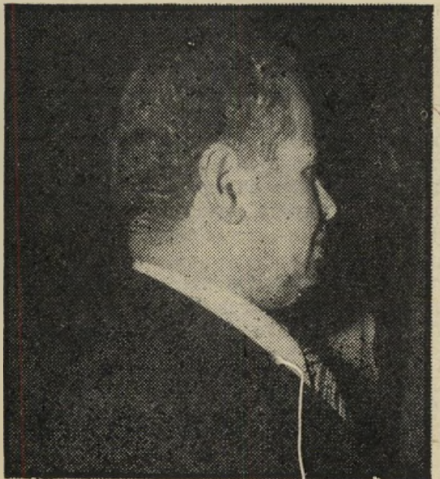
המנהיגים המקומיים, ראשי האירגונים הדתיים והעם הפשוט שוללים את הס-כמי קאמפ-דייוויד מכל וכל.

„צחקו עלינו! סאדאת קיבל שקט בגבול שלה, על חשבוננו. למה היו כל המיל-חמות עד היום? למה היתה מילחמת אוי-טובר? זה לא ביגלל סיני! סיני זה שטח מצרי, וישראל היתה מוכנה להחזיר אותו תמיד. המאבק היה על עתיד הפלסטינים, ועכשיו קם סאדאת ומוכר אותנו!“ אומר אל-נוסייבה במרירות.

הכעס על אל-סאדאת גדול כאן מהכעס על מנחם בגין. הראשון — ציפו ממנו להיות נושא הדגל הערבי, השני — מעור-

שר-יזשעבר אדי-נוסייבה „צחקו עלינו!“

ראשי-עירייה פרייג' „אנחנו נחליט!“